

FSD2788

**Nuorten pätkätyöläisten arvot ja
elämäntyyli Lapin turistikeskuksissa
2009-2010**

Aineisto-opas

TIETOARKISTO

Tämän aineisto-oppaan viittaustiedot:

Nuorten pätkätyöläisten arvot ja elämäntyyli Lapin turistikeskuksissa 2009-2010 [aineisto-opas].
Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto [tuottaja ja jakaja], 2018.

Aineisto-opas on luotu aineiston versiosta 1.0 (2.11.2012).

Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto
33014 Tampereen yliopisto

Asiakaspalvelu:
asiakaspalvelu.fsd@uta.fi
040 190 1442

Palveluportaali Aila:
<https://services.fsd.uta.fi/>

Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto
<http://www.fsd.uta.fi/>

Lukijalle

Tämä aineisto-opas on osa Tietoarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa FSD2788. Oppaan alussa on tiedot aineiston sisällöstä, aineiston rakenteesta ja keruusta sekä luettelo julkaisuista, joissa aineistoa on käytetty. Opas sisältää myös aineiston keräämisessä käytetyt dokumentit, esimerkiksi mahdolliset haastattelukysymykset, kirjoitusohjeet, tutkimuskutsut, litterointiohjeet tai virikemateriaalit. Tekstiaineistoista mukana on usein lisäksi aineistonäyte, josta selviää esimerkiksi käytetty litterointitaso.

Liitteenä olevat aineistoon kuuluvat dokumentit on tarvittaessa anonymisoitu. Kaikki oppaan sisältämät aineiston keräämisessä käytetyt dokumentit toimitetaan asiakkaalle aineiston latauksen yhteydessä myös erillisinä tiedostoina

Aineistoon ja sen tekijöihin tulee viitata asianmukaisesti kaikissa julkaisuissa ja esityksissä, joissa aineistoa käytetään. Tietoarkiston antaman malliviittaustiedon voi merkitä lähdeluetteloon sellaisenaan tai sitä voi muokata julkaisun käytäntöjen mukaisesti. Malliviittaus:

Helve, Helena (Tampereen yliopisto): Nuorten pätkätyöläisten arvot ja elämäntyyli Lapin turistikeskuksissa 2009-2010 [sähköinen tietoaineisto]. Versio 1.0 (2012-11-02). Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto [jakaja]. <http://urn.fi/urn:nbn:fi:fsd:T-FSD2788>

Tietoarkistoon on lähetettävä viitetiedot kaikista julkaisuista, joissa käyttäjä hyödyntää aineistoa. Aineiston alkuperäiset tekijät ja tietoarkisto eivät ole vastuussa aineiston jatkokäytössä tuotetuista tuloksista ja tulkinnoista.

Sisältö

1	Aineiston kuvailu	1
1.1	Aineiston otsikot ja datan versio	1
1.2	Sisällön kuvaus	1
1.3	Aineiston rakenne ja keruu	2
1.4	Aineiston käyttö	3
A	Haastattelukysymykset	5
B	Aineistonäyte	9

Luku 1

Aineiston kuvailu

1.1 Aineiston otsikot ja datan versio

Aineiston nimi: Nuorten pätkätyöläisten arvot ja elämäntyyli Lapin turistikeskuksissa 2009-2010

Aineiston nimi englanniksi: Values and Lifestyles of Young Seasonal Employees in Lapland 2009-2010

Aineisto-opas on luotu aineiston versiosta 1.0 (2.11.2012).

1.2 Sisällön kuvaus

Tekijät

Helve, Helena (Tampereen yliopisto. Yhteiskunta- ja kulttuuritieteiden yksikkö)

Aineiston tekijänoikeudet

Tietoarkiston ja aineiston luovuttajan tekemän sopimuksen mukaisesti.

Aineiston luovuttaja

Helve, Helena (Tampereen yliopisto. Yhteiskunta- ja kulttuuritieteiden yksikkö)

Aineisto luovutettu arkistoon

30.10.2012

Asiasanat

ansiotyö; arvot; elämäntapa; harrastukset; hotelliala; hyvinvointi; koulutus; Lappi; matkailuala; matkailukeskukset; muutos; määräaikaisuus; nuoret; nuorisotyöttömyys; perhe; pätkätyö; ravintola-ala; tilapäinen työvoima; tulevaisuudenodotukset; työllisyys; työmarkkinat; työttömyys; valtiontuki; vapaa-aika; ystävät

Tieteenala / Aihealue

OKM:n tieteenalaluokitus: yhteiskuntatieteet

CESSDAn luokitus: työllisyys ja työllistyminen; työmarkkinasuhteet ja -järjestöt; työttömyys ja työttömät

Sarjakuvaus

Tämä aineisto kuuluu sarjaan:

Aineistot, jotka eivät kuulu sarjaan

Yksittäiset aineistot, jotka eivät kuulu mihinkään sarjaan.

Sisällön kuvaus

Aineisto sisältää lyhytkestoista sesonkityötä Lapin hiihto- ja lomakeskuksissa tekevien nuorten haastatteluja. Haastateltavat ovat iältään 17-29 -vuotiaita.

Haastatteluissa nuorilta kysyttiin aluksi taustatietoja, kuten ikää, ammattia, koulutusta ja asuinpaikkaa. Tämän jälkeen kysyttiin mm. lapsuudenperheestä, vanhempien koulutuksesta ja työstä, sekä omasta ystäväpiiristä. Lisäksi kysyttiin mm. harrastuksista, omasta koulutus- ja työhistoriasta, arvoista ja asenteista liittyen pätkätyöhön ja työhön yleensä, saatavasta yhteiskunnan tuesta, työnhausta, nykyisen työn luonteesta ja työvuoroista, vapaa-ajasta ja osallistumisesta, ihmissuhteista, elämänarvoista ja maailmankuvasta, sekä tulevaisuuden odotuksista.

Aineistosta on tehty html-versio, jonka hakemiston avulla haastatteluja on helppo selata.

1.3 Aineiston rakenne ja keruu

Maa: Suomi

Kohdealue: Suomi, Lappi

Havainto/aineistoyksikkötyyppi: Henkilö

Perusjoukko/otos: Lapin turistikeskuksissa sesonkitöitä tekevät nuoret

Aineistonkeruun ajankohta: maaliskuu 2009 – syyskuu 2010

Kerääjät: Helve, Helena (Tampereen yliopisto. Yhteiskunta- ja kulttuuritieteiden yksikkö)

Aineistonkeruun tekniikka: Haastattelu

Keruväline tai -ohje: Haastatteluteemat tai haastattelurunko

Aineiston ajallinen kattavuus: 2009 – 2010

Tutkimuksen aikaulottuvuus: Poikkileikkausaineisto

Havainto/aineistoyksiköiden valinta: Ei-todennäköisyysotanta: harkinnanvarainen poiminta

Aineiston määrä: 20 haastattelun litteraatiot rtf- ja html-tiedostoina.

1.4 Aineiston käyttö

Aineiston käytössä huomioitavaa

Nuorten haastatteluja tehtiin alunperin 22 kpl, joista kahden haastattelun äänitys epäonnistui. Nuorten haastattelujen lisäksi tutkimusta varten tehtiin myös työvoimatoimiston ja työpajahaastatteluja puhelimitse, joita ei nauhoitettu. Edellä mainitut haastattelut (äänityksessä epäonnistuneet sekä puhelinhaastattelut) puuttuvat arkistoidusta aineistosta.

Alkuperäisen tutkijan toimesta aineistosta on poistettu haastateltavien nimitiedot ja osoitteet sekä tarkat syntymäajat. Tietoarkistossa aineistosta on poistettu lisäksi kolmansien henkilöiden nimet.

Julkaisut

Arseniy Svynarenko: Regional identities future expectations and work values. Teoksessa Youth and work transitions in changing social landscapes Edited by Helve, Helena; Evans, Karen, Tufnell Press, 2013.

Helena Helve (2010) Nuorten asenteet, arvot ja maailmankuvat. Teoksessa Nuorten hyvin ja pahoinvointi. Suomalainen Lääkäriseura Duodecim, Suomen Akatemia.

Helena Helve: From higher education to working life: Work values of young Finns in changing labour markets. Teoksessa Youth and work transitions in changing social landscapes, Edited by Helve, Helena; Evans, Karen. Tufnell Press, 2013.

Helena Helve: Transitions and Shifts in Work Attitudes, Values and Future Orientations of Young Finns. Teoksessa Youth Policy in a Changing World. From Theory to Practice Edited by: Molgat, Marc; Hahn-Bleibtreu, Marina. Barbara Budrich Publishers 2012.

Helve, Helena: Valmistu töihin - Mihin? Nuoret matkalla koulutuksesta työelämään. Helsinki: Taloudellinen tiedotustoimisto TAT, Kirjapaino Kopijyvä Oy, 2012.

Karen Evans & Helena Helve (eds.) Youth and work transitions in changing social landscapes, Tufnell Press, 2013.

Kylmäkoski, Merja (2012). Nomadinen pätkätyö nuoruuden elämänpoliittisena valintana. Nuorisotutkimus 30(4), 6-20.

Matilainen, Laura (2014). Nuoret pätkätyöläiset Lapin turistikeskuksissa: pätkätöiden kokeminen, työarvot ja -asenteet sekä tulevaisuuden odotukset. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto. Yh-

teiskuntapolitiikan pro gradu -tutkielma. <http://urn.fi/URN:NBN:fi:jyu-201406172065>

Ajantasainen julkaisuluettelo aineiston kuvailun yhteydessä osoitteessa

<https://services.fsd.uta.fi/catalogue/FSD2788>

Aineiston sijainti

Yhteiskuntatieteellinen tietokanto

Erityisehdot

Julkaisuista ei saa tunnistaa haastateltavia. Kustakin haastateltavasta saa analyysin yhteydessä mainita iän, sukupuolen ja koulutuksen. Analyysissä ja julkaistavissa aineisto-otteissa haastateltavan kertomat työpaikat ja muut erisnimet tulee karkeistaa. Myöskään tuntuereiden tai paikkakuntien nimiä ei saa mainita julkaisuissa. Karkeistamisen apuna voi käyttää Tilastokeskuksen toimiala- ja kuntaluokitusta. Yhtä mahdollista on yksinkertaisesti muuttaa esimerkiksi ravintoloiden, kahviloiden, hotellien ja lahjatavaraliikkeiden nimet seuraavasti: [ravintola], [kahvila], [hotelli] ja [lahjatavaraliike].

Käyttöoikeudet

Aineisto on käytettävissä (D) vain luovuttajan luvalla.

Liite A

Haastattelukysymykset

FSD2788 NUORTEN PÄTKÄTYÖLÄISTEN ARVOT JA ELÄMÄNTYYLI LAPIN TURISTIKES-
KUKSISSA 2009-2010

FSD2788 VALUES AND LIFESTYLES OF YOUNG SEASONAL EMPLOYEES IN LAPLAND
2009-2010

Tämä dokumentti on osa yllä mainittua Yhteiskuntatieteelliseen tietoaarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa.

Dokumenttia hyödyntävien tulee viitata siihen asianmukaisesti lähdeviitteellä.

Lisätiedot: <http://www.fsd.uta.fi/>

This document forms a part of the above mentioned dataset, archived at the Finnish Social Science Data Archive.

If the document is used or referred to in any way, the source must be acknowledged by means of an appropriate bibliographic citation.

More information: <http://www.fsd.uta.fi/>

Detta dokument utgör en del av den ovannämnda datamängden, arkiverad på Finlands samhälls-
vetenskapliga dataarkiv.

Om dokument är utnyttjat eller refererat till måste källan anges i form av bibliografisk referens.

Mer information: <http://www.fsd.uta.fi/>

HAASTATTELUT: Helena Helve

Teemat:

1) Tausta

- koulutus, ikä, ammatti, asuinpaikka, lapsuuden perhe, vanhempien koulutus ja työ, ystävät, harrastukset ja työhistoria

2) Pätkätyöläisyys

- miten vaikuttaa elämään, elämäntapaan, koulutukseen
- mitä pitää tärkeänä elämässä – mitä työ merkitsee itselle, perheelle ja ystäville
- puhutaanko työstä kaveripiirissä
- mitkä ovat tavoitteet työelämässä

3) Tulevaisuus

- voiko vaikuttaa tulevaisuuteensa
- minkälaista elämää haluaa elää, eroaako se nykyisestä, miten
- mitä hyvinvointi itselle tarkoittaa
- minkälaista elämää uskot eläväsi 10 v. kuluttua

4) Työmarkkinat

- miten koet muuttuneen

miten muutokset vaikuttavat omaan elämään, elämäntapaan, tulevaisuuden suunnitteluun

5) Yhteiskunnan tuki

- opintotuki, opintolaina ym

Liite B

Aineistonäyte

FSD2788 NUORTEN PÄTKÄTYÖLÄISTEN ARVOT JA ELÄMÄNTYYLI LAPIN TURISTIKES-
KUKSISSA 2009-2010

FSD2788 VALUES AND LIFESTYLES OF YOUNG SEASONAL EMPLOYEES IN LAPLAND
2009-2010

Tämä dokumentti on osa yllä mainittua Yhteiskuntatieteelliseen tietoaarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa.

Dokumenttia hyödyntävien tulee viitata siihen asianmukaisesti lähdeviitteellä.

Lisätiedot: <http://www.fsd.uta.fi/>

This document forms a part of the above mentioned dataset, archived at the Finnish Social Science Data Archive.

If the document is used or referred to in any way, the source must be acknowledged by means of an appropriate bibliographic citation.

More information: <http://www.fsd.uta.fi/>

Detta dokument utgör en del av den ovannämnda datamängden, arkiverad på Finlands samhälls-
vetenskapliga dataarkiv.

Om dokument är utnyttjat eller refererat till måste källan anges i form av bibliografisk referens.

Mer information: <http://www.fsd.uta.fi/>

H: Miten näe harrastukset tai harrastat sä laskettelua kun sä oot tälläsessä paikassa?

B20-M-HH: Lumilautailua alotin täällä kun tulin tänne. Ostin sitten lumilaudan kun tulin tänne puolesta välin kautta. Viimeksi kun kävin kotona vein pois sen kun on nyt enemmän tota töitäkin niin mie en kerki sit laskettelee. Ja siellä on ihmisiäkin niin paljon ettei sinne kehtaa mennä.

H: Minkälaiset asumisolosuhteet teillä on täällä?

B20-M-HH: paremmatkin vois olla, mutta jossain määrin ihan ymmärrettävääkin että niitä ei millään voi heti saada inhimillisiin oloihin kaikkia. Mutta toisaalta itte olin intissä viime vuoden eikä sielläkään inhimilliset olosuhteet ollu.

H: Niin että vertailukohtaa on.

B20-M-HH: Niin, että siellä oli huonommat. Että ne jotka urputtaa näistä nin mie sanonkin että kannattaa käydä intti että voi sanoa jotain.

H: paljonko teitä on huonetta kohti

B20-M-HH: Meillä on huonetta kohdin kolme henkilöä tällä hetkellä ja sitten koko yhteisössä on kuus huonetta ja jokaisessa on suunnilleen kolme henkilöä huonetta kohti. Eliikä yhteinen keittiö ja tupa ja sauna ja suihku. Se on vaan siinä että ne jotka ei osallistu siivoomiseen ja tälläseen yhteiseen oloon ni se vähän niinku karsittaa pisteitä pois.

H: kaikilla ei oo samanlaiset siivousnormit. no bailaattekte yhdessä tai?

B20-M-HH: no työporukalla on tullu jonkun verran juhlittua. Ja tietenkin joidenkin niiden kanssa kenen kanssa asuu. Jotkin on niin hiljasia ettei viihy isommassa porukassa että haluaa olla omassa huoneessa omassa rauhassa.

H: Täällähän on tietenkin erilaisia nuoria. Onko nuoria paljon ylipäätänsä? niinku näissä patkätyöläisissä?

B20-M-HH: no meillä on vanhin työntekijä niin neljäkymmentä seittemän. Sekin on keittiömestari, että muuten on sitten alle kolmekymppiä helposti ainakin meidän puolella.

H: Kiva työpaikka toisaalta että on paljon nuoria. no minkälaista elämää sä haluaisit viettää? jos sä vertaat nykyistä elämäsi ja sitä mitä haluaisit viettää, niin onko siinä paljon eroa?

B20-M-HH: no en nyt välttämättä täällä lapissa tahtoisi olla ni kaueasti enää. Tulin kokeilemaan ja katsomaan, mutta ei tää oo semmosta mitä mie tahtoisin. Et ehkä siellä etelän puolella enemmän. Täällä on ehkä liiankin vuoristorataa tää työnteko. Et välillä on liiankin hiljasta ja välillä liiankin kiirettä. Et sellanen tasanen tahtihan olis mukavaa.

H: tota, jos nyt ajatellaan mitä onnellisuus on tai hyvinvointi on niin mitä se sulle merkitsee? Mikä olis sellasta onnellista elämää? Mitä se olis?

